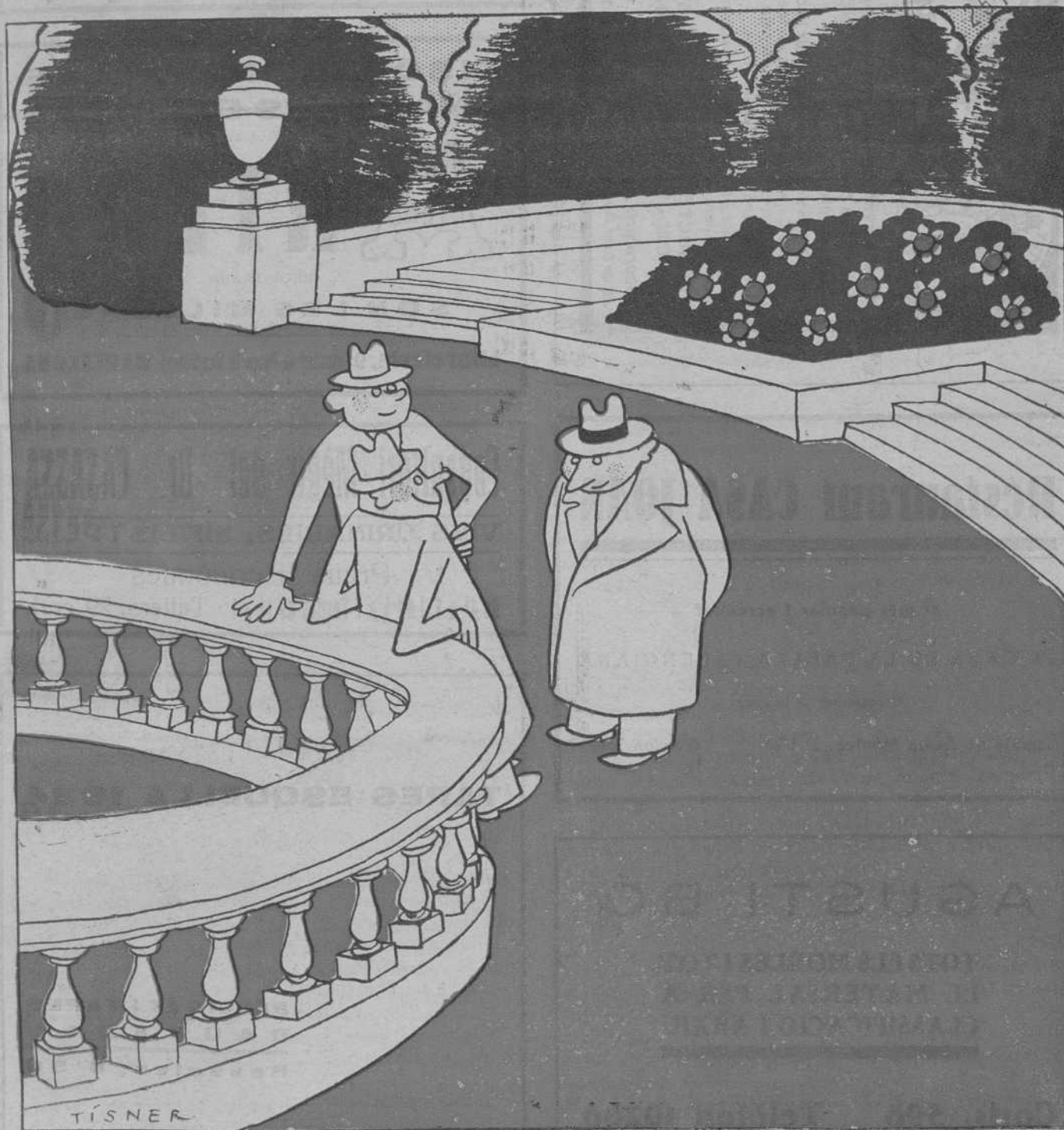

33/0

LESQUEVELLA de la TORRATJA

El tràgic destí

A cada bugada perdem un llençol: 6 d'octubre, 17 de febrer...

FEROTYL
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més potxant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèduleu-general. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Produceix plus riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfura, ni cantharides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECIBIR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dufrem
 Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

APOPLEXIA
 (FERIDURA)

Paralisi - Arterioesclerosi

i totes les malalties derivades d'una defectuosa circulació de la sang, les evita i guareix l'antic específic vegetal i completament inofensiu.

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Específics

TISORES, NAVALLES I MAQUINES BARBERES

MARCA

ARTERO

REGISTRADA

SON LES MILLORS

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) **BARCELONA**

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA

Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

AGUSTI BO

TOTS ELS MOBLES I TOT EL MATERIAL PER A CLASSIFICACIO I ARXIU

Corts, 596

Telèfon 10266

TAPES ESQUELLA 1934

RELLIGAT I TAPES DAURADES

Pessetes 8'50

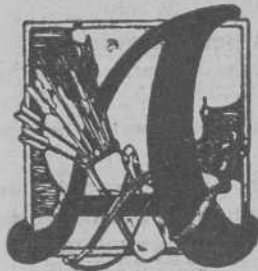
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepentides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Serpentines i Confetti

QUEST any barceloní tindrà una característica ben definida; serà l'any dels carnestoltes.

Els nostres carnestoltes no seran:

«Carnestoltes fredes».

Però el «blat anirà a vint-i-vuit» i n'hi haurà molts que ballaran «amb el ventre buit».

Ballaran amb el ventre buit els més. Els del ventre ple seran els menys i els qui faran ballar els altres. Aquest any el carnestoltes barceloní tindrà ritme hispànic.

Un carnestoltes de ventre ple: en Royo Villanova.

Paraules de discurs: «confetti» i serpentines carnavalesques. Una bona mostra: «Catalunya no serà mai una nació. Li manca per a ésser-ho tenir esperit militar.»

Val la pena demanar què vol dir, el catedràtic de Dret Royo Villanova, amb això de l'esperit militar?

Vol dir heroisme? Vol dir esperit de disciplina? Any de carnestoltes! Discurs de carnaval! No us encaparrueu amb el sentit dels mots.

Una veritat ha dit, però, Royo i Villanova: «El meu pitjor enemic és el qui m'ignora». Així és! L'enemic d'en Royo i Villanova és el qui l'ignora: qui el coneix ja no en fa cas.

Màscare. Màscare que poden anar sense careta. Noms nous llençats a la brega política: Gómez Monche, Jordi Vidal i Quadres, Estivill Callejón (sense sortida), Losada, Brunet, Peláez Chapa (alerta!), Segura, Guimet, etc. Màscare. Hem dit que es tractava de màscare que poden anar sense careta. A ells no els coneixeu, però sabeu què porten dins? Serradures i gana. Surten a ballar al so del «jazz» del carnaval d'enguany, singularíssim.

Els balls carnestolencs que ballem, i el carnaval mateix, tenen un to de patacada, Pengim-penjam!

El cursilisme provincià dels directors mangonejadors de l'Associació de la Premsa ha encertat en donar-ne la nota. Farem un carnaval que podria passar pel llapis de Goya, un carnaval que pot anar des de «Las Majas» fins als «Fusellaments de la Moncloa».

Capricis, Bruixeria, Trampa. Encara un vermell de reialesa cretina i molta ombra de llapis, difosa per tots els recons.

El rat penat de la corona barcelonina batega d'ales damunt l'espectacle.

El to goiesc dels nostres carnestoltes ens ve de fora; ve del seu origen! Recorda uns temps que no són precisament els temps de: «En els meus dominis mai no s'hi pon el sol».

Pradera de Sant Isidre, «calesas», «majas» i molt enrenou de coloraines amb venis de «pronunciamento». I un soroll d'esperons dels qui ferren amb distinció les botes.

Tornem encara a Royo i Villanova, en aquest teixir i desteixir de serpentina. Ziz-zag.

La nota goiesca tampoc no ha mancat a la seva peroració. Copla aragonesa: «—La Virgen del Pilar dice— que no quiere ser francesa— etc. (Girona, no deixani passar els francesos, en nom d'Espanya): —Que quiere ser capitana— de la tropa aragonesa.

Ja sabem quin és l'esperit militar que no tenim. Es un esperit que es pot pintar: Goya.

I una remarca a fer:

Es visible el joc carnestolenc i l'absolut divorci que existeix entre els disfressats i el poble.

Volta cada màscara un cercle de buidor. Va fent carnaval una figura de centre i la seva comparsaria. El grup xiscla, crida, folleja, es fa una atmosfera bigarrada de serpentina i «confetti». On acaba la comparsaria hi ha el buit absolut. Any de carnivals aparatosos damunt dels més i sense que els més s'hi barregin. La bogeria pot arribar a fer onatge. Sota la bogeria una angoixosa quietud d'aigües estigies. Caró, amb barca especial, hi passa uns morts també especials: morts de resurrecció propera. Ressuscitaran amb la sang convertida en roses.

Podríem marcar tants disfressats! En anys de carnaval, les disfresses són incongruents. Un covard es disfressa de valent i un Judes, de Salvador; un capità de lladres, de capità de pobles.

Ara fem una pregunta que passa espetegant per les nostres divagacions com una «bola de neu», projectil de carnestoltes.

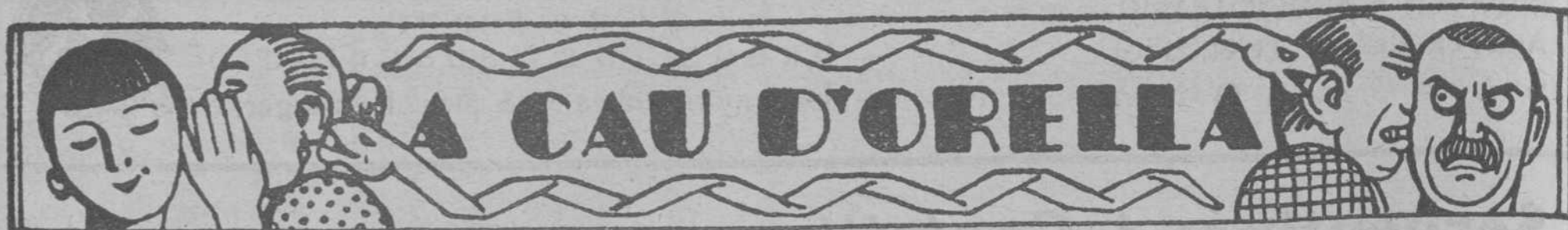
Quantes claus tindrà la caixa forta que el President de la Cambra ha fet instal·lar al Congrés i que guardarà el sumari pel contraban d'armes?

La del sepulcre del Cid en tenia set.

Hem fet uns innocents comentaris sense fons ni transcendència. Hem volgut agafar el mateix to del carnaval. Barreja. Giravolt. Traït.

Els periodistes, com el poble, no podem fer actualment altra cosa que admirar, i fer-nos el càrrec que anem tirant entre les empentes d'una «rua» esplendorosa i entre les reixes de les serpentines i el multicolorisme insípid del «confetti».

Carnaval d'enguany. Portes de pòrtic!

L'Unamuno feixista

Deixem sentat d'una vegada per sempre que don Miguel d'Unamuno és un sabiàs... Però és un sabiàs tan especial.

Fa fortor de color negre i pateix d'una estranya malaltia: sembla com si el grec li filabarquegés el cervell.

Malgrat ésser tan sabiàs com és, l'Unamuno encara no és un nom de gran públic. Creiem que arribarà a ésser-ho en la seva nova posició feixitzant.

Per això podem escoltar aquest diàleg:

—«A. i M. parlaven d'un home que fa tot el que pot per agafar un pla de relleu absolut i que mai no ho aconsegueix. Deien que aquest home és un animalet rar. Una mona? Una mula? El seu nom és així»...

—«Es devien referir a l'Unamuno!»

—«Ah, sí! Una mona. Unamuno. Sabia que es tractava d'un animalet rar!... Unamuno! Una mulo! Unamuno!»

I efectivament Don Miguel d'Unamuno és això: un sabiàs com una casa però un animalet rar, ben rar.

Per què ha vingut Royo Villanova?

Opinió d'un del carrer d'Aribau: «Per menjar-se l'herva que ha somniat que podia créixer a les nostres Rambles.

Opinió d'un de la Torrassa: «Aspira a ser nuestro representante. Viene a Barcelona a hacer de «agraino», como nosotros». El de la Torrassa que opina és un «muriçano» dels vius. Per això és «agrario» a la Torrassa.

Un que no té pèls a la llengua: «Ve aprofitant l'estat de guerra i l'ombra més o menys ministerial que l'abriga.»

—La malaltia de la vostra dona és d'un excés de treball.

—S'encomana això, Doctor?

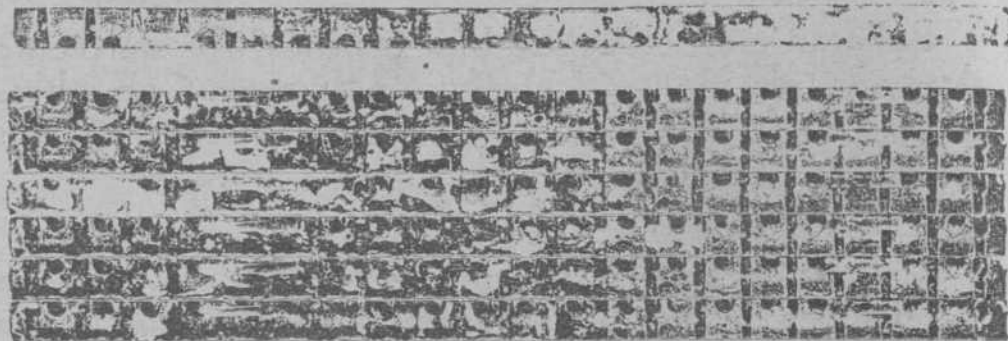
Un dels seus: «Viene en concepto de «sirena batarrera».

Un de la Lliga: «No entenem per què ve.»

Un del B. O. C.: «Ve perquè és un barra i la Lliga li va obrir les portes.»

Un de l'Esquerra: «Ve a Catalunya a fer la seva entrada i el seu comiat.»

Un qualsevol: «Ha vingut en pla d'heroi. En retornar de Barcelona, a Royo Villanova, li semblarà que la seva valentia ultrapassa la dels qui han explorat l'Himalaya.»

Bones intencions

Naturalment que fer una biblioteca per a obrers en atur forçós és una idea molt meritòria. No solament de pa viu l'home. Però...

Volem referir-nos que hi ha vegades que una cosa tant seriosa com un obrer parat, i una biblioteca, poden resultar una facècia.

L'altre dia llegim: «La senyoreta X. (callem el nom en gràcia a la seva bona intenció), ha fet un donatiu per a la Biblioteca de l'Obrer Parat; Hem rebut els següents volums: «Pan y Trabajo», de Koropotkine; «Los trabajos de Persiles y Sigismunda», de Miguel de Cervantes Saavedra; «Los Trabajadores del Mar», de Víctor Hugo; «La perla de las virtudes», de Pilar Pascual de Sanjuan; «El Tesoro Escondido», de M. N.; «El frac azul», de Pérez Escrich; «Memorias de un Millonario», de Mauricio Dekobra; «Los Dioses tienen sed», de Anatole France, i «Alivio de caminantes» (títol famós d'una taverna), del gran Ricardo León.

Qui dubtarà que l'obrer en atur forçós pot trobar en semblant biblioteca consolacions edificants?

Xafarderia d'altres temps. Els esplais d'una minoria

Recordem els dies en els quals la «Solidaritat Catalana» es diluïa de resultes de la poma de la discòrdia que Maura havia llençat en el seu si amb el projecte d'Administració Local. Els Diputats de la Lliga i els del C. N. R. es combatien lamentablement en plena Cambra. Això no era obstacle, però, perquè cada vespre, fins a la matinada, confraternitzessin els uns i els altres en alegres xefles a casa de «Doña Matilde», distingidíssima «militara», proveïda d'un gran nombre de nebodes tan maques com divertides.

Assabentat del fet J. C. —el Diputat de més pes de

l'Esquerra—, que portava a Madrid una vida recollida, no sortint cap nit per por a les pneumònies, no es cansava de blasmar seriosament els seus companys xerino-
listes.

—«Pobres de nosaltres —els deia— si a Barcelona se n'assabenten!»

Però tot era inútil. «Doña Matilde» era tan avinent i comprensiva que gairebé podia dir-se que era part integrant de la Minoria.

Es produí imprevistament el desastre de «El Barranco del Lobo», el tancament de la Cambra i la consegüent desbandada de Diputats. Els nostres no podien pas deixar Madrid sense acomiadar-se de «Doña Matilde».

—«Estem encisats de les seves nebodes —digueren els Diputats en acomiadar-se— i molt satisfets d'haver-la coneguda. I ja ho sap: si algun dia ve a Barcelona cada vespre ens trobarà a la «Maison Dorée» per tot allò amb què poguem servir-la.»

Passa temps.

Els cent convents cremats durant la «setmana tràgica» esdevingueren una atracció turística. Mig Madrid vingué a veure'ls, i amb el mig Madrid, hi vingué «Doña Matilde». Així fou com un dia se'ls presentà l'amable «militara» a la penya. Encaixades elusives, alegria...

—«¡ Ya os dije que vendria a veros! ¿Qué tal? ¿Cómo os va? ¿Y a tí? ¿Y a usted? ¿Y quien es ése? —indaga la madrilenya, apartant d'una revolada el diari que semblava llegir amb molta atenció l'auster J. C.

—«¡ A éste no le conoces tú! —li digué un.

—«¿ No he de conocerlo? —replicà «Doña Matilde».

—«Este es el que venia todas las mañanitas. ¡ Y sin falta!»

Els qui van tancar les ràdios

Van ésser molts!

Quan la Ràdio Barcelona, amb aquella ductilitat que la caracteritza, va anunciar que connectava amb el Parc, portada per la noble finalitat de fer oir als barcelonins la paraula egrègia dels Royo Villanova i altres «pollos» que l'acompanyaven, foren innúmers els qui tancaren la comunicació amb la Ràdio Barcelona i cercaren l'esplai de qualsevol jazz de qualsevol emissora.

Aquests, feren mal fet.

El discurs del Parc d'en Royo Villanova ens el presentà de cos sencer. Pobre home!

Consti que parlem sense passió política. Royo Villanova és un infeliç. Un infeliç, professor de Dret a la Universitat de Valladolid, però un infeliç!

Quina mediocritat la del seu míting al Parc: una mediocritat espessa, aclaparadora. Ni una idea! Vulgaritat cent per cent. Mal gust cent per cent.

I una adaptació trista a la situació de turista a Barcelona: «Llegeixo català dues hores al dia. Bresso els meus nets cantant-los «El Noi de la Mare». Pobre Royo Villanova!

Feren mal fet els qui tancaren la ràdio a l'hora dels discursos «agrarios», tramesos galantment per la ductilitat acreditadíssima de la Ràdio Barcelona.

Repetim que malfet.

S'haurien adonat que davant la vinguda d'aquest polític, tan representatiu de la buidor política de molts polítics, no calien actituds extremoses d'hostilitat. No val la pena.

S'haurien adonat que l'histrionisme serveix extraordinàriament per a fer-se un nom i acabar «agrario».

S'haurien adonat de la poca cosa que cal per entusiasmar uns quants senyors (dues dotzenes) que cobren o esperen cobrar els seus entusiasmes.

Tot plegat d'allò més suat, més ponentí, i més representatiu del nostre moment polític.

Per fi, si no haguessin tancat la Ràdio Barcelona els qui la tancaren, haurien pogut somriure amb la galant ductilitat d'aquesta reputada emissora. Rera els discursos d'en Royo Villanova i altres «agrarios», s'hi van engegar fervorosament i adientment les notes catalanísimes d'«El Cant de la Senyera».

D'això se'n diu tenir pensades i saber fer la «Pura i la Ramoneta».

La mecanògrafa ingènua

Un grup de mecanògrafes municipals comenten la darrera comèdia de Carles Soldevila.

La comèdia, segons referències, presenta unes mecanògrafes municipals més preocupades pel carmí dels llavis que per la feina de les oficines. També presenta uns empleats municipals que maten el temps llegint el diari i fumant cigarretes.

Les mecanògrafes es senten agreujades i parlen de fer una manifestació contra de l'autor.

L'única que no diu res és la mecanògrafa ingènua.

—En què penses? —li pregunta una companya.

—En el que deu costar a la Generalitat l'obra que ha

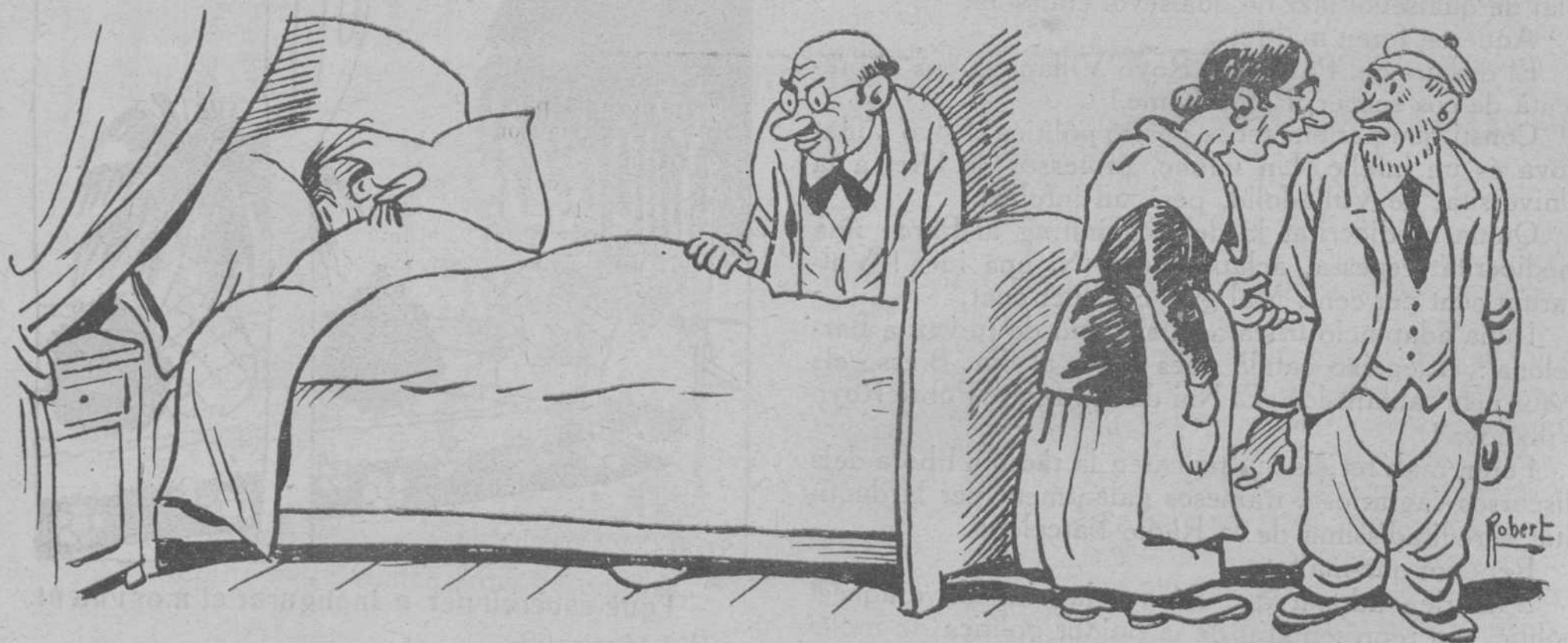
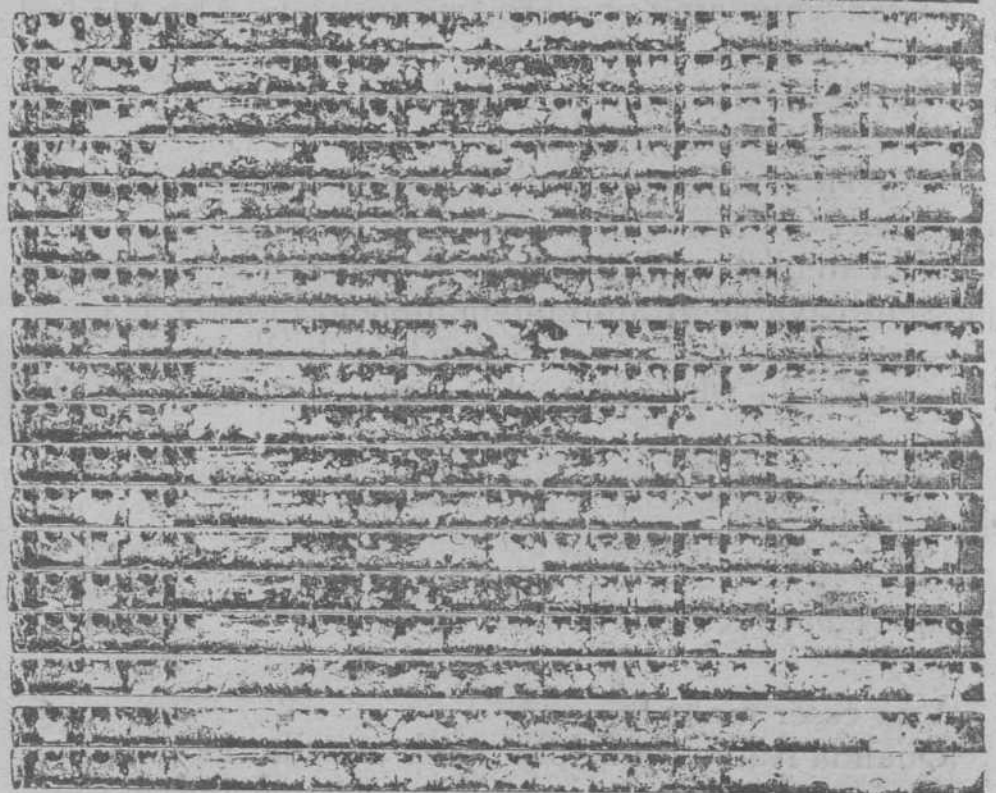
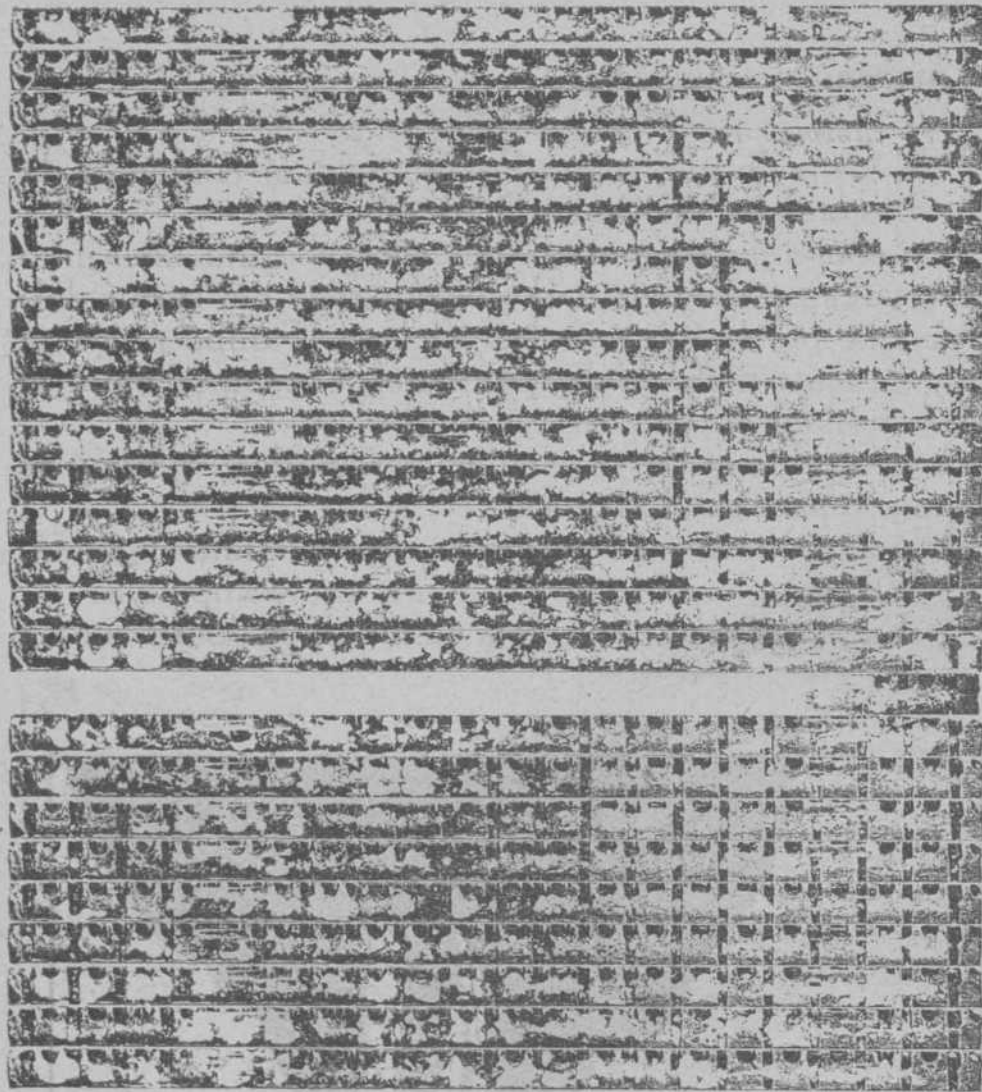
—I què espereu per a inaugurar el monument a Pi i Margall?

—Home, que ja estigui inaugurat!!

escrit Carles Soldevila. Soldevila és un empleat que cobra 16.000 pessetes l'any. Tingueu la seguretat que aquesta obra, que malparla de les empleades que es pinten i dels empleats que llegeixen el diari, l'ha escrita a l'oficina. Si alguna mecanògrafa es pinta i algun empleat llegeix el diari, això costa a l'Ajuntament 300 pes-

setes al mes. El temps perdut per un senyor que escriuï obres a la Generalitat —si aquest senyor és en Soldevila— costa mensualment a la Generalitat unes 1.500 pessetes. Naturalment que és allò que encara hi ha classes.

I la mecanògrafa ingènua calla altra vegada.

—Trobo que el vostre home fa mala cara!

—No és estrany, com que ha agafat la *cara...iota*.

Cronòmetre

La caiguda de l'ídol

Ningú no creia possible el desenllaç del combat Gironès Miller tal com s'ha produït. Amb la caiguda de l'home en el qual els afectes a la boxa veien l'insubstituïble campió i la figura màxima de la nostra boxa.

Gironès ha lluit com un astre de llum pròpia, i el seu record és la prova evident de la seva vàlua. És indiscutiblement, encara que batut per Miller, el pes ploma més reeixit d'Europa, però la veritat, la crua veritat potser sigui aquesta, vista l'actuació de Miller i les seves condicions extraordinàries de boxadors com Gironès als quals Miller haurà batut amb la mateixa gran facilitat que feu caure diumenge el nostre ídol.

Gironès és l'home que més ha fet vibrar les nostres masses, i el qui ha omplert les sales de boxa amb el seu nom tan solament, fos qui fos l'enemic que se li oposava, i fos quinà fos la vàlua de l'home amb qui havia de combatre. Però Gironès ha pecat sempre d'un defecte que sovint comentaven els afeccionats més insignificants. El de presentar lliurement la cara a l'enemic fiant en les seves extraordinàries condicions d'encaixador, i refiant-se d'imposar la seva modalitat destructora en el curs de les repeses encara que sovint acabés el combat vencedor per K. O., o per abandonament del seu rival, i que ell, portés la cara tumefacta, desfigurada potser molt més que la de l'enemic al qui acabava de batre.

Sovint sortia, veient-lo combatre, aquest comentari:

—Es un gran boxador. No n'hi ha cap com Gironès, però... ens fa por pensar en el dia que trobi un home que tingui el cop dur perquè potser el veurem caure.

I l'home del cop ferm i terriblement fulminador ha sortit davant Gironès sense que aquest anés prevengut per no lliurar-se-li com hauria fet amb una figura de segon ordre, oblidant-se que anava a lluitar amb el campió del món l'eficàcia i els coneixements boxístics del qual tingué oportunitat de comprovar en el seu combat anterior de l'Olimpia.

Miller ha palesat damunt Gironès pels dos combats fets a Barcelona que supera el nostre campió no solament en l'eficàcia dels seus cops i en l'esgrima perfecta de la seva boxa, en intel·ligència.

Es tracta d'un home de cap despert que sap boxar no com una màquina sinó com un ésser que pensa.

Dempsey l'home fort fou batut per Tunney l'home intel·ligent i científic.

Altaveu indiscret

QUE FA LA PONÈNCIA PRO-MUTUAL?

A la pregunta que encapçala les presents ratlles s'hauria d'afegir aquest complement: ¿Què fa la Ponència que encara no plega? ¿Què fan aquests senyors permetent que la Mutual es vagi ofegant abans que confessar la seva incapacitat cedir el lloc a qui pugui aportar un esforç veritat i unes iniciatives d'utilitat per a resoldre la situació desesperada d'aquesta fundació benèfica.

¿Es que els senyors que es van comprometre a intervenir en la Mutual es pensaven que l'elecció era per donar-se importància en lloc de posar un esforç en fer tasca positiva?

Reunions, n'han celebrades una dotzena, però encara no ha sortit d'elles cap acord que toqués de peus a terra.

S'ha obert una subscripció que fa llàstima de veure i es va parlar de fer recaptés al camp de les Corts el vinent diumenge i al del Sabadell i aprofitar la transcendència dels partits Barcelona-Betis i Sabadell-Ossassuna, tota vegada que les noies del Club Femení i d'Esports s'oferiren per fer la recapta.

El projecte no ha passat de projecte, Barcelona i Sabadell

El nostre as de Gràcia ha estat batut per un boxador culte del qual no ens estranyaria pas gens que conegués fins anatomia per saber en quin lloc del cos, un cop de la seva esquerra pot tenir una major eficàcia.

No és un home que es situï enfront del seu contrincant sense una tàctica preparada com Gironès que sempre ha sortit a combatre cercant únicament i exclusivament arribar ben aprop de l'home a qui volia batre per limitar-se a pegar amb la contundència que al gimnàs pega al sac de sorra sens fer cas que el rival pogués repel·lir-lo i no quedar-se com el sac, en actitud passiva.

Gironès amb el seu mateix colpejar terriblement esgotador, però amb l'astúcia del seu company Flix per eludir els cops del campió, potser hauria batut Miller en lloc de caure per haver-se-li lliurat com una orella innocent i exposant-se a rebre tots els cops que li enviés a la cara.

Hom ha vist a les informacions aparegudes de l'entrenament de Gironès, que aquest fins lluitava amb «sparrings» que empraven la guàrdia contrària per imitar en el possible Miller. Potser més hauria calgut que el nostre campió hagués sortit amb una tàctica estudiada de tapar-se, aguantar la pluja inicial, i esperar el cansament del rival per arribar al cos a cos, punt bàsic dels seus èxits.

L'experiència del combat de l'Olimpia no havia d'ésser oblidada.

* * *

I ara parlem directament als nostres afeccionats que sols acudien a les sales de boxa quan Gironès omplia un programa. Cal que reaccionin ells també si no volen que la boxa desaparegui.

L'experiència d'avui ha ensenyat als nostres afeccionats que els ídols també cauen, i que potser fixant l'atenció a la boxa neta i pura trobaran mitjà d'esplaiar-se i oblidar un xic els fanatismes que tant de mal produeixen.

Cal que els organitzadors comencin amb seny i traça ara que s'ha palesat la sinceritat que presideixen les seves organitzacions que darrerament han estat tan comentades amb malícia. Potser en elles, hi havia desencert, manca de qualitat, però no immoralitats inconfessables.

I Gironès? Si vol seguir fent boxa té un camí a prendre. Un combat amb Holtzer vencedor de Miller, i sortir disposat a no deixar que els cops forts li arribin a la cara.

AQUELL

aprofiten els partits per celebrar la «Diada econòmica» i fer pagar entrada completa als socis i la recapta s'ha fet passar a l'oblit.

¿Es així com creuen els senyors de la Ponència pro-Mutual que salvaran la institució?

¿Es que no es veuen amb cor per fer que els clubs es prenguin seriosament la necessitat de socórrer la Mutual? ¿Es que no són capaços d'aconseguir que s'organitzin actes públics ja siguin d'esport o d'altra naturalesa per a trobar els mitjans que són necessaris?

L'assemblea els feu dipositaris d'una confiança il·limitada i poden obrir lliurement. Si no poden portar endavant la tasca que els fou confiada, que convoquin novament assemblea i presentin la dimissió i cedeixin el lloc als elements que sàpiguen fer el que l'actual ponència amb la seva passivitat demolidora mai no podrà aconseguir.

La Mutual és una cosa prou seriosa i la responsabilitat de la seva caiguda una taca tan gran pels esportius catalans que la Ponència no té el dret de jugar-hi.

* * *

En Layola ha fet enfadar els directius del Terrassa.

ANY DE CARNESTOLTES

1014—L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

El Barcelona ha fet proposicions al club terrasenc per la cessió del brau mig centre avui en plena forma de joc, però a Terrassa no volen deixar-lo lliure fins a fi de temporada.

El passat diumenge Layola havia de jugar a Granollers, i va negar-se a fer-ho al·legant una lesió, i en tenir unes paraules amb directius del club egarenc, digué ben clar que si el Terrassa no li permetia passar al Barcelona i millorar de situació es negaria a jugar i deixaria la pilota.

Es sensible que el brau Layola no pugui realitzar els somnis daurats que els vint-i-set anys acudeixen a desvetllar-lo, però no ho és menys que el Terrassa que es troba jugant el campionat competidíssim de segona categoria, quedi sense mig centre, i perdi partits i la col·laboració moral dels socis terrassencs i públic afecte que desertarien possiblement protestant de la cessió d'un jugador tan essencialíssim com el mig centre quan hi ha aspiracions de jugar la promoció d'arribar a la cobejada primera categoria.

Es possible que l'afet porti un xic d'enrenou a la Federació.

* * *

L'èxit més gran de la jornada boxística del passat diumenge i potser l'únic —puix que ni èxit de públic fou el Campionat d'Europa a la Monumental— el va tenir el pesatge dels campions a la redacció del «Mundo».

El secret el té, però, el petit gran Bertran Aumatell (a) «Manetes» que és un fenomen preparant cock-tails i que tingué l'especial gràcia de fer sortir fum del cap a la concurrència.

Felicitem el meravellós «Manetes».

* * *

Ara resulta que a Madrid faran que puntuïn els clubs catalans com els d'altres regions, i que estableixin una suma de punts global, dels aconseguits al campionat de Lliga i al de Catalunya, per establir la classificació de cara a les promocions regionals.

Pot molt ben succeir que el C. D. Júpiter hagi de jugar la Promoció després d'un campionat de Catalunya ben jugat i una Lliga poc sortosa.

El Girona es quedarà sense l'automàtica perquè a Madrid no volen fer quedar malament la Catalana, però hi haurà rebombori per a la promoció i la «curulla» la passarà negra.

* * *

Els rugbistes es preparen per a lluitar amb Itàlia el vinent més de març, a Roma.

Creiem que un partit de rugby Selecció Catalana-Selecció Italiana, no cridarà l'atenció a la capital macarrònica.

El que s'imposa i potser ompliria l'estadi Mussolini, és un matx de rugby o del que millor els sembli, Selecció d'Itàlia-Selecció d'Abissínia.

El meu marit m'enganya fins a tal punt, que ja no sé si els meus fills són seus!

TIVOLI: «Chu-Chin-Chow».

La casa Gaumont British ha escollit la llegenda de «Alí Babà i els quaranta lladres» per donar-nos una de les millors pel·lícules de la temporada, per no dir la millor.

Psicologia dels bells contes orientals, primària i intensa; música deliciosa, tècnica cinematogràfica excel·lent. A les escenes de conjunt, el detall més petit pren un relleu extraordinari.

Els contrastos del film han estat estudiats amb cura: rera les dolces cançons orientals vénen les vigoroses escenes de la cova dels lladres; el carrer, torçat i pintoresc, contrasta amb el sumptuós palau de llegenda oriental.

«Chu-Chin-Chow», ens mostra un actor meravellós: Fritz Korner. Expressió, força, gest: res no li manca. Fa bon paper al seu costat l'Anna May Wong. Bons, a els altres actors i perfecte, el conjunt.

El públic de «La Dolorosa», i «Madre Alegria» mig xiulà la pel·lícula el dia de la seva estrena al Tivoli. Era un plat massa fort per als xucladors de caramello de tres deu. Després —un altre públic—, ha fet el seu èxit.

I ja tothom convé —ens referim als espectadors que van al Tivoli a veure el film—, que «Chu-Chin-Chow» és l'èxit de la temporada. Entenguï's: l'èxit d'art.

URQUINAONA: «Mademoiselle Doctor».

Segons les notes de les empreses, «Mademoiselle Doctor» és una pel·lícula d'espionatge. D'espionatge? L'espionatge serveix de pretext per fer del film «Mademoiselle Doctor» una comèdia amorosa tan poca-solta com tantes i tantes.

Aquesta «Senyoreta Doctor» —espia—, és una alemanya. Encara farguen cercant arguments en la passada guerra mundial. Aquesta alemanya és una mena de col·legiala disposada a enamorar-se de qualsevol que li reciti «El Tren Expreso», de Campoamor. (Ens referim a l'equivalent del «tren exprés» en alemany o en anglès). El qui topa amb semblant senyoreta-doctor i espia— és un nord-americà. I, naturalment, tractant-se d'una pel·lícula nord-americana, això és decisiu en la vida de l'alemanya. I ja tenim ordida la pel·lícula. Escenes i més escenes, totes sota la protecció d'un Déu que vetlla pels bons.

Els temes d'espionatge reals ens poden portar una al·liconadora imatge de la guerra. Els temes d'espionatge, marca pastisseria barata, ens resulten un grotesc dolent com en el cas de «Mademoiselle Doctor».

Bé, Myrna Loy i Georges Bente. Bona fotografia.

FANTASIO: «Al llegir la primavera».

Intenció de portar altra vegada Schúbert a la pantalla.

Per la pel·lícula sabem que Schúbert era un gran músic. Ja ho sabem. També sabem per la pel·lícula que Schúbert era un gran cantant. Això no ho sabem. Sospitem, però, que semblant qualitat de Schúbert la coneixia únicament el director d'aquesta pel·lícula.

Després d'haver vist: «Vuelan mis canciones», la nova biografia cinematogràfica de Schúbert no té valor, com a tal. Serveix únicament de pretext perquè Richard Tauber canti amb gust i afinació unes quantes cançons.

La cinta, en conjunt, resulta monòtona i d'escàs valor cinematogràfic.

MARYLAND: «Qué hay, Nellie?»

Encara resten ingenus que creuen de bona fe amb l'honorabilitat dels banquers.

Perquè aquest criteri existeix, s'ha pogut filmar una cosa com: «¿Qué hay, Nellie?», film en el qual un periodista, que creu amb l'honorabilitat dels banquers, passa de director d'un diari a redactor de la seva secció femenina (just càstig a la bona fe del periodista). Això permet que els seus companys li facin brometa tot dient-li: «¿Qué hay, Nellie?». I ell s'enfuria tant que tanca la porta del seu despatx i s'embriga per oblidar. De facècia en facècia, arriba la sort al periodista blasmat: torna a ésser director del periòdic i li surt una noia rossa amb la qual es podrà casar i ésser feliç. No hem pogut arribar al final de: «¿Qué hay, Nellie?». El rosari de badalls que resava la nostra boca ens obligà a abandonar el Maryland.

COLISEUM: «Busco un millonario».

I com tothom pot suposar, la qui cerca el milionari el troba al final de la pel·lícula.

Els directors cinematogràfics posseïxen unes varetes màgiques sense rival: gràcies a semblants varetes, les estrelles cinematogràfiques poden ésser, en començar la pel·lícula, dones de baixos fons, impures i cíniques, i acabar la pel·lícula essent verges i sàbies, portades a l'altar pel braç feliç d'un milionari ídem.

Naturalment que la protagonista de «Busco un millonario» és una dona d'idees modernes, moderníssimes. Però per fer parella amb semblants dones calen homes també molt moderns, difícilment moderns, dificultat agreujada per l'exigència que cal que siguin milionaris.

Recomanem a les «niñas bien» que vegin la pel·lícula del Coliseum que no es prenguin el cas de la protagonista de «Busco un millonario» massa al peu de la lletra. Per arribar a l'altar de braç d'un milionari sempre surten entrebancs, malgrat es tingui la bona condició de procedir dels baixos fons.

Lionel Barrymore és un bon protagonista de la pel·lícula. Lewis Stone no es pot lluir gaire: es suïcida a les primeres escenes.

El campió del món dels pesos ploma es català

Sí, senyors; tal com sona: el campió del món dels pesos ploma és català! Ara anem a explicar com ha anat la cosa.

Qui més, qui menys, però, tots nosaltres teníem una punta d'il·lusió que el «Canari», o el «Krak de Gràcia», o Gironès, per dir-ho en una paraula, arribaria a campió del món dels pesos plomes. Per això anàrem el passat diumenge a la Monumental.

Però quan tot just pregàvem al nostre veí del davant que es llevés el capell a fi i efecte de poder seguir el matx amb la màxima atenció, l'«espíquer» ens assabentava que Gironès havia perdut per «no-cau», que, precisament, vol dir que ha caigut.

El desencís fou terrible. A nosaltres, que no ens conformem amb les coses així com així, se'ns ocorregué una gran idea que, si resultava, ens compensaria amb escreix. I ja ens teniu a intervenir el senyor Lluís Ulloa, el gran historiador que va

descobrir que el cèlebre ou de Colom era l'ou d'una gallina del Prat.

Trobàrem l'historiador voltat de documents que demostren que un conegut catedràtic de Valladolid és un ximple. El senyor Lluís ens féu seure i va dir-nos que estava disposat a sofrir el nostre destorb.

—Gràcies, senyor Ulloa. Vostè, que és home de grans estudis, ens hauria de respondre una pregunta: ¿Quina és la nacionalitat de Freddy Miller, el campió del món dels pesos plomes?

—I ara! Vostè dirà! La cosa és prou clara: Miller és tan català com vostè i com Joan Colom, vulgarment conegut per Cristòfol!

—El cor ens ho deia. Sigui explícit, faci el favor!

—Senzillament: el pare de Freddy Miller era fill d'un català que establí un comerç de pastes per a la sopa a Nova York. És ben clara, doncs, l'ascendència catalana de Freddy Miller.

—Però escolti, senyor Ulloa, el cognom Miller no és pas català.

—No sigui pau, home; és clar que no. Però el que passa és que Miller no es diu Miller. Vaja, ell sí que se'n diu. Però el seu avi no se'n deia.

—No ho entenc!

—Prou que ho veig amb la cara que fa. L'avi de Miller, el senyor Tony Miller, es deia Antoni Millet.

—Què em diu?

—Sí, seynor: Antoni Millet, tal com sona. El que va passar fou que quan el senyor Millet s'inscriví al registre de l'hotel no va sonar així, o almenys a l'empleat del registre li va semblar que li sonava Miller. Aquests nordamericans són terribles! I res, va escriure Miller. El senyor Antonet ja se'n va donar compte, no es cregui. Però ja era tard per a rectificar. I d'aquesta manera el cognom Millet va quedar transformat en Miller. Ho veu, ara, com Freddy Miller és català? Sí, el seu pare mateix, familiarment, li diu «Fadaricó»! Ara que, quan va per l'estranger, es fa dir Miller perquè dona més to. El més curiós és que, amb tot i ésser català, per al campió, Catalunya és l'estranger.

—Quina cosa més notable. Agraït, senyor Ulloa, i disposi.

—Potser un dia d'aquests el cridaré per a demostrar-li que el mestre Millet va néixer al Canadà...

—Quan vulgui!

I hem deixat el senyor Ulloa satisfet d'haver comprovat que el campió del món dels pesos ploma és català. El nostre desencís pel resultat del combat Gironès-Miller —o Millet— ja no és tan pregon.

Charles

Viatger il·lustre

Amagueu les criatures.

Croniqueta de la setmana

**Aquest número ha estat visat
per la censura**

On anem?

Mentre Itàlia mobilitza reserves per sotmetre Abissínia, Alemanya pren una actitud de repte per la pau d'Europa, a Astúries sofreixen pena capital alguns revolucionaris i quaranta mil espanyols estan a judici del tribunals de justícia, milers de ciutadans no han pensat amb res més que amb el combat Gironès-Míller, esdeveniment màxim que àdhuc s'ha cregut amb el deure de fer una crida al nostre «patriotisme».

Hem de dir amb franquesa que no sabem què pensar-ne.

Política internacional

En els centres internacionals ha fet impressió dolenta la

resposta que ha donat Hitler a la proposició franco-britànica. Després de tantes anades i vingudes ja sabem què apunta a l'horitzó: la guerra.

República de Treballadors

El Cap de Ceremonial del nostre excel·lentíssim Ajuntament, senyor Ribé, ha estat condecorat. L'han fet comendador i oficial de l'ordre de la República.

Recordem que els mèrits republicans del gentilíssim senyor Ribé, consisteixen a ésser «gentil-hombre» del Borbó.

La moral yanqui

Un director de teatre ha ofert als membres del Jurat que va dictar veredictes de culpabilitat contra Hauptmann, un sou setmanal de 300 dòllars per figurar en els seus programes teatrals. El Jurat, davant una proposició tan falaguera, es va retirar a deliberar.

El pare de Dillinger va exhibir-se també en els escenaris novaiorquins després del assassinat del seus fills.

Heu-vos ací dos exponents de la moral yanqui. Riem-nos de les barraques de les nostres fires on s'ensenyen monstres.

Fórmules per a remeiar l'atur forçós

Els periodistes madrilenys van demanar al doctor Bermejillo, Subsecretari de Sanitat, una fórmula per a combatre la grip. El doctor Bermejillo va dir-los que res no hi havia millor contra tal malaltia que el repòs i el menjar poc.

Es molt possible que aviat veiem entre les fórmules que el capitalisme té per a remeiar l'atur forçós la inoculació als parats del microbi de la grip.

Què els sembla?

Llegim en un diari:

«Per fomentar l'amor a les plantes, el jardiner major del

Parc de Montjuïc donarà l'explicació de com es fa «per conrear i fer viure una begònia en un test». L'explicació va destinada a les senyores que vulguin tenir begònies als balcons.

Molt bonic i molt sentimental. Però ens semblaria molt millor que hi hagués gent preocupada per la fórmula de conrear i fer circular profusament els llenguets.

Dius que aneu a un «asalto»? Ja sé on! A l'Ajuntament.

TELÓ ENLAIRE

NOTES I COMENTARIS

«Necessitem senyoreta», un fracàs de Carles Soldevila.

Causés? El voler fer una obra d'èxit. Les empreses «necessiten autors», autors que escriguin el que elles creuen que ha d'ésser un èxit.

D'això prové el fracàs de molts autors, sobretot dels autors que tenen personalitat. Volen ésser els autors que *necessita* l'empresa, i escriuen coses com «Necessitem senyoreta».

«Fray Jerónimo». Molt millor que la majoria d'obres que ens vénen de Madrid.

Víctor Mora és un bon llibretista. Martínez Valls és un músic de cap a peus.

Marcos Redondo ha de seguir cercant els seus autors entre els autors de casa.

Demà dissabte, dia 23, a les dues de la tarda, tindrà lloc al restaurant «Joanet», de la Barceloneta l'àpat a «Didó», el notable titellaire, que fa quatre anys que fa la joia de la nostra xicalla des del seu escenari de putxinel·lis del Círcol de Sant Lluç.

Les gasetilles que expliquen el motiu d'aquest àpat d'homenatge diuen: «Dinar d'homenatge al gran titellaire «Didó» per l'èxit que els seus putxinel·lis han obtingut al Teatre Poliorama.»

Al Pompeia no hi va un ànima.

Sembla que la Vila i en Daví pensen traslladar-se al teatre Apol·ló per provar de reeixir amb un nou repertori.

Per a Sebastià Gasch, la crisi actual del teatre es deu a la manca d'autors.

—Els autors no saben escriure «Madres Alegrias» i altres obres d'èxit l'una darrera l'altra.

Anem per pams. Jo crec que per a fer teatre popular, el qui sobra és l'autor. Les «Madres Alegrias» i les altres coses reeixides per atzar són producte d'una gent que encerta una combinació de gèneres, i l'encerta precisament perquè no és autor. «Madre Alegria» és una barreja de coses que plauen i que, per atzar, la combinació té bon gust. El mateix passa amb alguna altra comèdia d'èxit. Els autors de «Madre Alegria», ¿faràn molts èxits com «Madre Alegria»? No. El que vol dir que no hi ha autors d'èxit sinó autors que *han fet un èxit*.

La dificultat per part dels autors, autènticament autors, és

que cada un d'ells té una sensibilitat teatral, i que la sensibilitat teatral d'un autèntic autor està molt separada de la sensibilitat del públic.

Avui vivim en ple triomf de «La Dama de las Camelias», pel que fa referència a les multituds. I cal recordar-se que «La Dama de las Camelias» fou una obra revolucionària.

Que «La Dama de las Camelias» tenia coses —com el sentiment—, que li asseguraven un èxit durador? Naturalment. Però aquest sentiment enganxava aleshores com a *sentiment* de revolta. Ara ja s'ha fet *sentiment* corrent, *sensibleria*, que és el que exploten «Madre Alegria» i altres coses que fan plorar cis de Figueres, els de Barcelona i els de Castelló.

Manca el públic amb el qual poder revolucionar. (La revolució d'ara serviria per als *no autors* dels èxits de demà.) Aquest públic ha estat desfet per la crítica d'uns crítics, que no són crítics sinó autors dolents que volen estrenar, i per les empreses que necessiten l'autor d'èxit. (Abans un empresari era empresari a pèrdues i a guanys; ara únicament és empresari a guanys.) Tant crítics com empreses pesen damunt la crisi del teatre molt més que la manca d'autors.

I consti que diem tot això amb permís d'en Sebastià Gasch.

Al Teatre Escola, de Mossèn Cinto, va representar-s'hi diumenge passat «L'Ombra», l'intens drama en 3 actes de l'Ambrós Carrion.

L'obra fou un èxit per l'autor i pels intèrprets. El públic ovacionà a l'un i als altres.

Com tot el que fa referència amb el teatre, rera l'un «es diu» pot anar-hi l'altra ja «es diu».

Es deia que la companyia Vila-Daví anava al teatre Apol·ló. També es diu —i això a darrera hora—, que la companyia Vila-Daví ja no va a l'Apol·ló.

L'Enric Lluelles ha fet un gran èxit amb «Necessitem senyoreta».

—On vas?—es diu. I per comptes de dir: «Vaig a veure l'obra de Carles Soldevila», es diu: «Vaig a veure l'Enric Lluelles».

Joaquim Montero ja és professor de declamació.

No hi tenim res a dir. Joaquim Montero ens és molt simpàtic.

Obres de propera estrena al Poliorama:

«Fruita verda», de Millàs-Raurell?

«La Senyoreta Oest», d'en Vidal i Jover?

- Què portes en aquest farcell?
- Un vestit per a disfressar-me.
- De què et disfresses?
- De republicà, home! Ara és moda!

ESQUELLOTS

HERNIA

El Instituto de Herniología Notton ofrece las máximas garantías por sus muchos años de práctica. Por su reconocida competencia y seriedad. Por sus perfectos aparatos, última palabra de la ortopedia moderna premiados en varias Exposiciones y adoptados por todas las eminencias médicas. Por su tratamiento científico, con el que han conseguido su curación tantos herniados y por sus precios módicos al alcance de todo el mundo. Pida gratis libro explicativo con infinidad de cartas de agradecimiento y curación.

J. NOTTON Cirujano Ortopédico. Consultas gratis de 10 a 1 y de 4 a 8. Ronda de la Universidad, 7, 1.º - Teléfono 10955 - BARCELONA

Un cop arribat el senyor Martínez de Velasco a Mataró, es va trobar davant una assemblea de sis mil pagesos. Són o no són agraris?, va preguntar-se l'home, i els va adreçar la paraula i els prometé l'«oro y el moron». Ells vinga a dir que, gràcies! però que no eren del partit. Ell, que ja ho comprenia, que era desinteressat, que hi havia anat només que per les patates, etc., etc.

Total: que si no ha passat ja, es donarà el cas que el líder agrari dirà a Madrid: —*Sesenta mil campesinos catalanes me han aclamado en Mataró...*

* * *

També Royo es creurà, i va per ell el pollastre, que ens les ha cantades clares. He dit tal i tal altra cosa a Barcelona mateix, i no solament ho han encaixat sinó que m'han aplaudit i tot. Podríem objectar-li, tornant-li la pilota amb les seves mateixes paraules: —*¿Es que te crees tú eso?*

* * *

Entre el nombre d'assistents a l'àpat del Restaurant del Parc hom remarcava, en primer lloc, la quantitat bastant considerable de buròcrates de Companyies de Ferrocarril, potser per allò del «Royo Expres». Després, hi havia abundor de peixos que es porten d'oli, d'anguiles, sorells i en un altre rengle d'escalafó, pescadors de canya, a l'encesa, del bou, com també alguns caçadors amb paranys i teles. No hi mancava tampoc la nodrida representació dels predestinats als llims, d'aquells que no saben si «*ganan tres mil reales al año o un real cada tres mil años*».

* * *

Han estat honorats amb la concessió d'alts càrrecs, els senyors Julio Fournier Cuadros i Francesc Torres Vilà, herois, respectivament, de les velles facècies de Torroella i de Granollers.

Ens abstenim de fer comentaris, perquè tampoc no passarien. Altrament, no fan cap falta.

* * *

Allò que se'n diu curiositat.

LA REGLA

PERLAS "FEMI"

Marvellós producte de la ciència moderna d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

No accepteu imitacions que aprofiten la fama d'aquest cèlebre producte

L'aniversari de la primera república va celebrar-se joiosament amb el repartiment de creus, medalles i penjolls més o menys decoratius.

La majoria dels afavorits pertanyen a la premsa cedista i anti-republicana. La raó a un mot: es mereixien aquestes recompenses i molt més.

* * *

El senyor Vaquero diu que és molt autonomista, que ho ha estat sempre; però que darrera de les autonomies s'hi ha amagat el fantasma del separatisme. I darrera de l'unitarisme, no?

* * *

* * *

Ningú no podrà acusar Royo Villanova d'haver-se ficat en camises d'onze vares, com diuen al seu país. El seu discurs va adreçar-se als «espanyoles de Catalunya». I qui es va sentir confrare va prendre candela.

* * *

El senyor Royo Villanova va visitar el «Centro Aragonés», la «Casa de los Castellanos» i altres locals on hom estira despiatadament l'orella a un cavaller, patró de Catalunya i d'A-

Popularitat

Té, em creia que portava «bombeta» i porta «bombí.»

SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB

ragó, en els quals el «salvador de España número 3» fou rebut amb entusiasme perfectament delirant.

Al «Centro Aragonés» hi va haver el gran devesall patriòtic, però no cal témer per les bones relacions entre catalans i aragonesos.

Ja ho cantava anys enrera la «jota»:

Quando Rusia y el Japón
se tiraban cañonazos,
no se rompieron los lazos
entre Cataluña y Aragón.

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistes

¡¡EXIT!! ¡¡EXIT!!

LOS MARIDOS DE LIDIA

Per PERLITA GRECO

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?

Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA

EL HIJO DEL CARNAVAL

en espanyol, per Ivan Mojoskine

EL DICTADOR

en espanyol, per Ricardo Cortez

UN PAR DE TIOS,

 per Baby Leroy

REVISTA I DIBUIXOS

Escena barcelonina o'els estralls de la grip.